

SAOPĆENJE PRIOPĆENJE FIRST RELEASE

GODINA / YEAR XV

SARAJEVO, 26. 02. 2024.

BROJ / NUMBER: 17.4

HOTELIJERSTVO I UGOSTITELJSTVO Prvi rezultati za IV tromjesečje 2023

ACCOMMODATION AND FOOD SERVICE ACTIVITIES First results for 4th quarter of 2023

U četvrtom tromjesečju 2023. godine u odnosu na treće tromjesečje 2023. godine ukupni sezonski prilagođeni promet u hotelijerstvu i ugostiteljstvu bilježi rast od 6,0%.

In 4th quarter of 2023 accommodation and food service activities seasonally adjusted total turnover is 6.0% higher than in 3rd quarter of 2023.

Promet u oblasti 55 – Djelatnost smještaja bilježi rast od 5,6 % u odnosu na treće tromjesečje 2023.

Turnover in section 55 – Accommodation service is 5.6% higher as compared to the 3rd quarter 2023.

Promet u oblasti 56 – Djelatnosti pripreme i usluživanja hrane i pića bilježi rast od 6,4%.

Turnover in section 56 - Food and beverage service activities is higher by 6,4%.

Kalendarski prilagođeni ukupan promet u hotelijerstvu i ugostiteljstvu u četvrtom tromjesečju 2023. godine bilježi rast od 20,8 %, u odnosu na četvrto tromjesečje 2022.

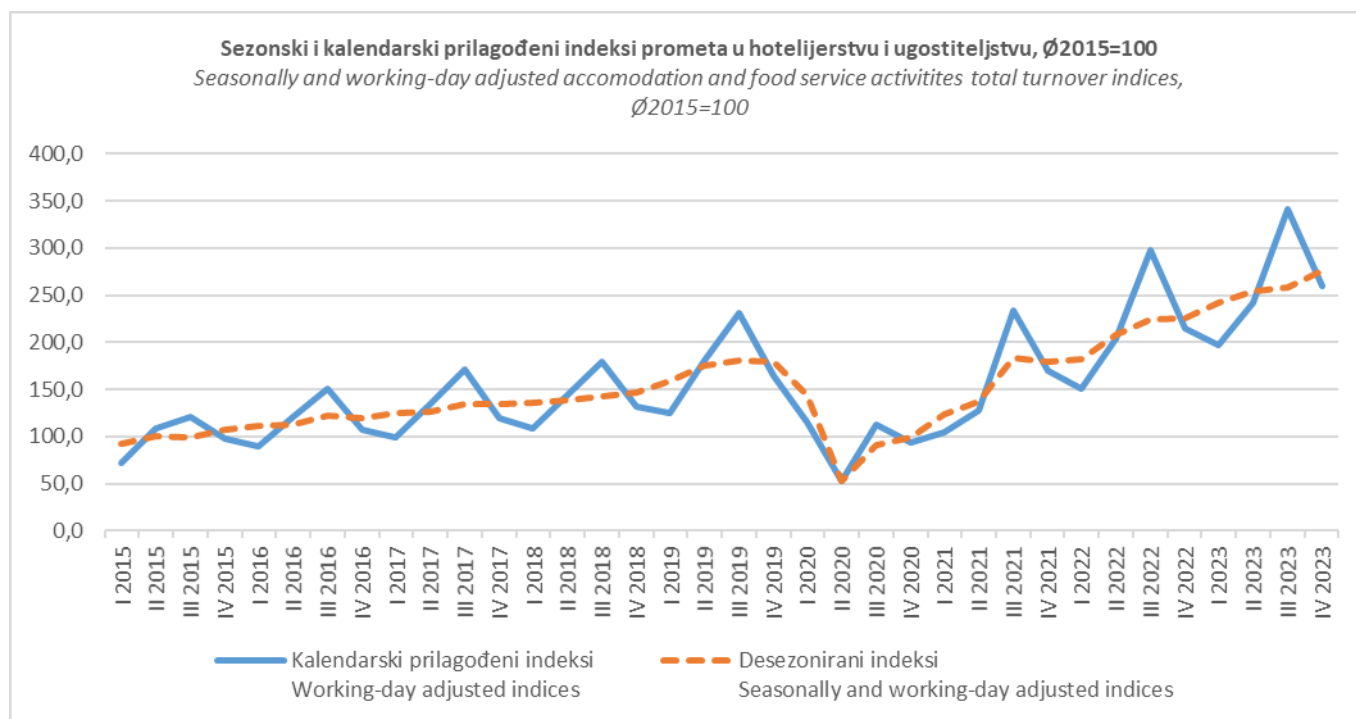
In 4th quarter of 2023 accommodation and food service activities working-day adjusted total turnover is 20.8% higher than in 4th quarter of 2022.

Promet u oblasti 55 - Smještaj veći je za 14,7% u odnosu na promet ostvaren u istom tromjesečju 2022. godine.

Turnover in section 55 - Accommodation is 14.7% higher than in the same quarter 2022.

Promet u oblasti 56 - Djelatnosti pripreme i usluživanja pića veći je za 26,2 %.

Turnover in section 56 – Food and beverage service activities is higher by 26.2%.

HOTELIJERSTVO I UGOSTITELJSTVO - SEZONSKI I KALENDARSKI PRILAGOĐENI INDEKSI UKUPNOG PROMETA
ACCOMMODATION AND FOOD SERVICE ACTIVITIES - SEASONALLY AND WORKING-DAY ADJUSTED TOTAL TURNOVER INDICES

	Kalendarski prilagođeni podaci <i>Working-day adjusted data</i>		Sezonski prilagođeni podaci <i>Seasonally adjusted data</i>	
	$\frac{X - XII 2023}{\emptyset 2015}$	$\frac{X - XII 2023}{X - XII 2022}$	$\frac{X - XII 2023}{VII - IX 2023}$	
Ukupno	259,2	120,8	106,0	<i>Total</i>
55 Smještaj	204,6	114,7	105,6	<i>Accommodation</i>
56 Djelatnosti pripreme i usluživanja hrane i pića	-	126,2	106,4	<i>Food and beverage service activities</i>

HOTELIJERSTVO I UGOSTITELJSTVO - IZVORNI, NEPRILAGOĐENI INDEKSI UKUPNOG PROMETA
ACCOMMODATION AND FOOD SERVICE ACTIVITIES - GROSS, UNADJUSTED TOTAL TURNOVER INDICES

	$\frac{X - XII 2023}{\emptyset 2015}$	$\frac{X - XII 2023}{X - XII 2022}$	$\frac{I - XII 2023}{I - XII 2022}$	$\frac{X - XII 2023}{VII - IX 2023}$	
Ukupno	259,2	120,8	120,6	75,8	<i>Total</i>
55 Smještaj	204,6	114,7	115,3	65,3	<i>Accommodation</i>
56 Djelatnosti pripreme i usluživanja hrane i pića	-	126,2	125,5	86,9	<i>Food and beverage service activities</i>

METODOLOŠKA OBJAŠNJENJA

Izvori i metode prikupljanja podataka

Podaci o prometu u hotelijerstvu i ugostiteljstvu su iz statističkog istraživanja Kvarturni indikatori u hotelijerstvu i ugostiteljstvu (obrazac K KPS UG 01).

Istraživanje se provodi na osnovu/temelju Zakona o statistici u Federaciji BiH ("Sl. Novine FBiH" br. 63/03 i 9/09).

Metodologija istraživanja se temelji na Uredbi Vijeća EZ-a o kratkoročnim poslovnim statistikama br.1165/98 (aneks D), 1158/05, 1503/06 i 1893/06.

Opširnija metodološka objašnjenja objavljena su u Metodološkom dokumentu koji je dostupan na internet stranici Federalnog zavoda za statistiku: <http://fzs.ba/index.php/klasifikacije-i-metodologije/english-metodologije/trgovina-i-ostale-usluge/>

Obuhvat

Jedinice posmatranja/promatranja su poslovni subjekti (pravne osobe/lica) koji su prema glavnoj (pretežnoj) djelatnosti prema KD BiH 2010 registrovani/registirani u području I – Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane (hotelijerstvo i ugostiteljstvo).

Obrotnici nisu obuhvaćeni ovim istraživanjem.

Istraživanje se provodi na bazi uzorka koji je izabran iz ažuriranog Statističkog poslovnog registra Federalnog zavoda za statistiku.

Uzorkom su obuhvaćeni svi veliki poslovni subjekti, dok su srednji i mali izabrani metodom slučajnog stratificiranog uzorka.

Na osnovu/temelju rezultata dobivenih uzorkom ocjenjuje se cijeli skup.

Prezentacija indeksa

Rezultati se objavljuju u obliku prilagođenih i neprilagođenih nominalnih indeksa, što znači da nije isključen utjecaj promjena cijena.

Pojam „sezonski i kalendarski prilagođeni indeksi“ podrazumijeva da su izvorni podaci prilagođeni za sezonu i kalendarske dane.

Pojam „kalendarski prilagođeni indeksi“ podrazumijevaju da su izvorni podaci prilagođeni za kalendarske dane.

Radi održavanja dosljednosti i kontinuiteta s prethodno objavljenim podacima, indeksi ukupnog prometa se i dalje iskazuju u izvornom, neprilagođenom obliku.

Sezonsko i kalendarsko prilagođavanje provedeno je metodom TRAMO/SEATS korištenjem JDemetra+ softvera (verzija NbDemetra 2.2.4) na serijama tromjesečnih podataka od prvog tromjesečja 2010 nadalje.

Dodavanjem novih tromjesečnih podataka u seriji može doći do promjene desezoniranih i kalendarski prilagođenih indeksa za prethodne periode/razdoblja, tako da se podaci iz ovog Saopćenja mogu razlikovati od prvih rezultata koji su objavljeni ranije.

Definicije

Promet je ukupan fakturisani/fakturirani iznos koji poslovni subjekt obračuna za prodane robe ili pružene usluge tokom/tijekom referentnog perioda trećim licima što odgovara njihovoj tržišnoj vrijednosti. Promet ne uključuje Porez na dodanu vrijednost (PDV)

NOTES OF METHODOLOGY

Source and methods of data collection

Data on realized turnover in the Accommodation and food service activities are collected from the Quarterly Report on Accommodation and food service (K KPS USL 01 questionnaire). Survey is conducted since 2015.

This survey is conducted on the bases of Law on Statistical Survey in the F B&H ("Official Gazette FB&H No." 63/03 and 9/09).

Methodology for this survey is based on Council Regulation Concerning Short Term Statistics No. 1165/98 (Annex D), 1158/05., 1503/06. and 1893/06.

More methodological explanations on this survey are published in the Methodology, which is published on Federal Institute for Statistics web site: <http://fzs.ba/index.php/klasifikacije-i-metodologije/english-metodologije/trgovina-i-ostale-usluge/>

Coverage

Observation units are business enterprises (legal entities) by main (prevailing) activity according to KD BiH 2010 registered in the section I – Accommodation and food service activities.

The entrepreneurs are excluded.

Survey has been carried out on the sample made on the basis of updated Statistical Business Register of Federal institute for statistics.

The sample covers all large entities, while micro-sized and small enterprises are selected by the random stratified sample method.

The evaluation of the whole group is based on the results obtained through samples.

Presentation of indices

Results are shown in the form adjusted and non-adjusted nominal (value indices) indices, where no price-change impact is included

The term "seasonally and working-day adjusted indices" is used to indicate that gross data are adjusted for both seasonal and working-day effects.

The term "working day adjusted indices" is used to indicate that gross data are adjusted only for working-day effects.

In order to sustain the consistency and continuity with previously released data, indices continue to be presented as gross, unadjusted indices.

The seasonal (SA) and working day adjustment (WDA) are conducted using TRAMO/SEATS method in JDemetra+ tool (version NbDemetra 2.2.4) data series starting from 1st quarter 2010.

Extension of index series, by adding of new quarterly observations in time series could cause subsequent correction for previous periods. Data from this First release may differ from previously published first results.

Definitions

Turnover is a total value of all goods sold and services provided on the market in the observed period, irrespective of whether paid or not. Value added tax (VAT) is excluded.

Izdaje Federalni zavod za statistiku FBiH, 71000 Sarajevo, Zelenih beretki 26
Published by the Institute for Statistics of FBiH, 71000 Sarajevo, Zelenih beretki 26

Telefon/Phone: +387 (33) 20 64 52, Fax: +387 (33) 22 61 51
Elektronska pošta/E-mail: fedstat@fzs.ba, Internetska stranica/Web site: <http://www.fzs.ba>

Odgovorne osobe:
Muhidin Hadžiahmetović, pomoćnik direktora za Sektor poslovnih statistika
Doc. dr. Emir Kremić, direktor

Persons responsible:
Muhidin Hadžiahmetović, Assistant Director for Sector of Business Statistics
Assist. Prof. Dr. Emir Kremić, Director General

Saopćenje pripremila: Nikola Radović, Fatima Demirović
Prepared by: Nikola Radović, Fatima Demirović

Molimo korisnike da prilikom korišćenja podataka navedu izvor
Those using data from this issue are requested to state the source

Podaci iz ovog saopćenja objavljuju se na internetu
First Release data are published on the Internet